

Тазкия дарслари (72-дарс). Қалб ҳозирлиги намознинг руҳидир

13:45 / 15.02.2020 5777

يَتَمُّونَ» : لَأَقْمَلِسُوهُ لَعَلَّ يَصْرِيْبِنَلْنَع ، أَاهُنْع لَللِضَرَّةَرِيْرُهُ يَبْأَنَع
لِيَطِيْنَأْمَكُنْمَعِاطْتَسَلْنَمَف ، عُوْضُوْلِرَأْتَأَمَنِ لِحْمُ أُرْعَمَآيْقُلَلْمَوِيْنَوْعُدِي
دُوَادَأَبَأَلْإَسْمَحْلَأَهَأَوْر . «لَعْفَيْلَفُهُتُّرْع

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, умматим қиёмат куни таҳорат асаридан пешона ва оёқ-қўлларида оппоқ нур таралиб турган ҳолларида чақирилади. Сизлардан ким нурини узайтиришга қодир бўлса, шуни қилсин», дедилар».

Бешовларидан фақат Абу Довуд ривоят қилмаган.

نُمْؤْمُلًا وَأَمْسُؤْمُلًا ذَبَعًا لَأَضَوْتِ إِذَا: لَأَقْمَلَسُو هَلْ لَأَصْرِي بَلَّ لَأَعْنُ عَو
رَطَقِ رَخَّ آعَمٌ وَأَمْلَأَ عَمَّ هَيْنِي عِبْ أَلْ لِرَطْنِ عَيْطِخٌ لُكْ هَجَّ وَنَمَّ جَرَّخٌ هَجَّ وَ لَسَعَفَ
عَمٌ وَأَمْلَأَ عَمٌ هَادِي أَسْتَشَطَبَ نَأَكْ عَيْطِخٌ لُكْ هَيْدِي نَمَّ جَرَّخٌ هَيْدِي لَسَعَفَ إِذِافَ، أَمْلَأَ
رَخَّ آعَمٌ وَأَمْلَأَ عَمٌ هَالَجَرَّ أَسْتَشَمَّ عَيْطِخٌ لُكْ تَجَرَّخٌ هَيْ لَجَرَّ لَسَعَفَ إِذِافَ، أَمْلَأَ رَطَقِ رَخَّ
يَذَمُّرَّتْ لَأَوْ مَلْسُؤْمٌ هَاوَرٌ. «بِوُنْ ذَلَّ نَمَّ أَيَقَنْ جَرَّخِي يَّتَحَرَّ أَمْلَأَ رَطَقِ

Яна ўша кишидан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Мусулмон – ёки мўмин – банда таҳорат қилса, юзини ювганда ўша сув – ёки ўша сувнинг охирги қатраси – ила унинг икки кўзининг назари орқали қилган хатолари юзидан тўкилади. Икки қўлини ювса, ўша сув – ёки ўша сувнинг охирги қатраси – ила унинг икки қўли билан қилган хатолари тўкилади. Икки оёғини ювса, ўша сув – ёки ўша сувнинг охирги қатраси – ила икки оёғи билан юриб қилган хатолари тўкилади. Шундай қилиб, у гуноҳлардан пок бўлиб чиқади», дедилар».

Муслим ва Термизий ривоят қилишган.

Таҳорат Аллоҳ таолонинг мусулмон бандаларига кўрсатган улкан марҳаматидир. Мусулмон банда таҳорат қилаётганида яхши ният билан Аллоҳ таолодан астойдил тилаб, ушбу ҳадиси шарифни эслаган ҳолда ҳар аъзосини ювганида «Илоҳо, ушбу аъзолардан содир бўлган гуноҳларим тўкилган бўлсин», деб сўраса, иншааллоҳ, мақсади ҳосил бўлади. Чунки таҳорат қилиш ҳам аввал айтиб ўтилганидек, катта ибодатдир. Шунинг учун ҳам таҳорат қилаётганда бошқалар билан гаплашиш, шоша-пиша, чала-чулпа таҳорат қилиш каби ҳолатларга йўл қўймаслик керак. Таҳорат Аллоҳ таоло томонидан кичик гуноҳларини ювиб олиши учун бандага берилган қулай фурсатдир.

Азонни эшитган одам қиёмат чақириғини хаёлига келтирсин. Ўшанда нима деб жавоб беришини ўйласин. Маҳшарга қай ҳолатда ҳозир бўлишини кўз олдига келтирсин.

Намоз учун авратини тўсганда бу билан халқдан баданининг уят жойларини тўсаётганини билсин ва Ҳақдан ички шармандаликларини ва нуқсонларини қандай тўсишини ўйласин. Уларни фақат тавба-надомат, ҳаё ва уят ҳамда хавфу умидворлик тўсиши мумкинлигини унутмасин.

Қиблага юзланганида турли тарафларни қўйиб, юзини фақат Байтуллоҳга ўгирганини билсин ва қалбини ҳам барча нарсалардан узиб, ёлғиз Аллоҳ таолонинг Ўзига боғласин.

Намозхон «Аллоҳу Акбар!» деб такбир айтганда тилини дили тасдиқласин. Ўша сўзни айтганида дилида Аллоҳ таолодан улкан нарса қолмасин. Агар ундай бўлмаса, дили тилини тасдиқламаган бўлади.

Шунингдек, тили билан «Аъзу биллааҳи»ни айтиб, Аллоҳ таолодан паноҳ тилаганида дили билан ҳам Аллоҳдан паноҳ сўрамаса, гапи ёлғон бўлади.

Намозхон қироатининг маъносини тушуниб бориши жуда ҳам фойдалидир. Айниқса, «Фотиҳа»ни ўқиганда...

Имом Насоий машҳур саҳобий Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилган ҳадиси қудсийни доимо эсда тутиш лозим:

مَلَسُوهُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ
يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ
لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ
لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ

أَعْلَمْتُ بِبِلَلِ بْنِ الْوَيْهَقِيِّ

لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ

الرَّجُلِ الْكَلْبِيِّ

لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ

الَّذِي يَلْعَبُ بِبِلَلِ بْنِ الْوَيْهَقِيِّ

لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ

نَسِيتُ وَإِيَّاكَ نَسِيتُ وَإِيَّاكَ

لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ

نَسِيتُ وَإِيَّاكَ نَسِيتُ وَإِيَّاكَ

لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ لَعَلَّ يَلْعَبُ

دُوَادٌ وَبَأْهَآوَر. «أَهْفِصْنَ أَهْثُلْتَ أَهْغُبَّرْ أَهْسُمُخْ أَهْسُدْسْ».

Аммор ибн Ясир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг: «Албатта, бир одам (намоздан) турганида, унга унинг ўндан бири, тўққиздан бири, саккиздан бири, еттидан бири, олтидан бири, бешдан бири, тўртдан бири, учдан бири ёки ярмигина ёзилган бўлади», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Ушбу ҳадиси шарифдан намоз билан намознинг фарқи борлиги, ҳатто қабул бўлган намозлар орасида ҳам фарқ бўлиши кўриниб турибди.

Ҳамма ҳам намоз ўқийверади, аммо ўша намозга Аллоҳ таоло томонидан бериладиган ажр намозхоннинг ихлоси ва хушуъ-хузуъсига қараб берилар экан. Хушуъ-хузуъни, ихлосни жойига қўйган одам намоз учун белгиланган савобнинг ҳаммасини олар экан. Хушуъ-хузуъ ва ихлос камайган сари бериладиган савоб ҳам ярим, учдан бир, тўртдан бир, ўндан бир бўлиб камайиб кетаверади.

Муъоз ибн Жабал розияллоҳу анҳу: «Ким намозда туриб қасд ила ўнгида ва чапида ким турганини билса, намози намоз эмас», деган.

Абдул Воҳид ибн Зайд раҳматуллоҳи алайҳи шундай дейди: «Уламолар банда намозидан қанчасини эсида сақласа, шунчаси уники бўлишига ижмоъ қилишган».

Баъзи мухлис кишилардан қуйидагилар ривоят қилинади: «Бир киши ўғлига: «Масжиддан шом намозини ўқиган намозхонларни бошлаб келгин, уларга эҳсонимиз бор», дебди. Ўғил намоздан кейин масжид дарвозасидан чиқаётганлардан имом «Фотиҳа»дан кейин қайси сурани ўқиганини сўраб, тўғри айтганларни бошлаб келибди. Отаси меҳмонлар озлигининг сабабини сўраганида, «Ўзингиз шом намозини ўқиганларни бошлаб кел», деган эдингиз, менимча фақат шулар ўқишди», деб жавоб берган экан.

Албатта, бу ўлчовлар тақво юзасидан бўлган ўлчовлардир. Аммо фатво юзасидан бошлаш такбирини айтганда қалби ҳозир бўлиб, намоз ўқиган кишининг фарзи адо бўлади.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, қалб ҳозирлиги намознинг руҳидир. Буни ҳеч қачон унутмаслик лозим.

«Руҳий тарбия» китобидан